

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.04.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[ТВ7](#)

✓ **Участие на г-н Илия Келешев в предаването Трибунал на 17 април 2012 г. - видео**

<http://tv7.bg/news/8213512.html>

Темата на коментарната рубрика "Трибунал", непосредствено след Великден, е свързана с почивките. Изминалата група от четири почивни дни е втората от общо шест, които се образуват тази година.

През следващите седмици официалните работни дни ще са почти толкова, колкото почивните. Чака ни дълъг уикенд след две седмици, когато 1 май (вторник) ще бъде свързан с уикенда преди това и 30 април ще е почивен. В края на май Денят на славянската писменост и култура ще бъде свързан с уикенда след това. 25 май ще отработим на 19 май. Следващият голям шлем на почивките ще е през ноември и декември.

За влиянието, което такива дълги почивки имат върху икономиката и върху психиката на служителя – разговор с психолога д-р Надя Матеева и Илия Келешев от Асоциацията на индустриалния капитал.

Оказва се, че България далеч не е сред най-почиващите страни в Европа, редица държави имат повече празнични дни от нас, обясни Илия Келешев. Струпването на няколко почивни дни обаче безспорно се отразява негативно на бизнеса и производителността, категоричен е специалистът.

От психологична гледна точка дългата почивка дебалансира познатия ритъм на работа. Д-р Надя Матеева обаче е на мнение, че именно този забързан ритъм на ежедневието ни кара да се чувстваме задъхани. Съвсем логично е да имаме нужда от по-голяма почивка, която да ни освежи, да ни върне към нас самите, а оттам – и да подобри ефективността на работата ни след отпуската, коментира психологът.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **ЕК иска общ механизъм за смятане на минималната заплата в Европа**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/201410_%D0%95%D0%9A+%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%BE%D0%B1%D1%89+%D0%BC%D0%B5%D1%85%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D1%8A%D0%BC+%D0%B7%D0%B0+%D1%81%D0%BC%D1%8F%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B5++%D0%BD%D0%B0+%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B2+%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0

Европейската комисия (ЕК) предлага приемането на общ механизъм за определяне на нивото на минималната работна заплата и пакет от мерки за стимулиране на заетостта чрез данъчни преференции, съобщи EurActiv вчера. Пикове на безработицата по над 20% в държави като Гърция и Испания предизвикаха Брюксел да вземе драстични мерки.

Увеличаване на минималното заплащане особено за страните, където то е под ръба на бедността, предлагат от комисията. Германия и Австрия нямат официално приета минимална заплата. Тя се определя чрез колективните трудови договори между синдикати и работодатели. Идеята политици да регулират икономиката е абсурдна, коментира за в. "Класа" председателят на БСК Божидар Данев. Политиците са виновни за кризата, а не бизнесмените. Минималното заплащане не може да се уеднаквява, без да се имат предвид други фактори в икономиката като производителност, ниво на данъците, различни пенсионни системи или равнище на здравеопазването. Данъчните ставки в България не са големи, но има голямо различие от Европа. Основите върху които се изчисляват данъците, както и размерът на акцизите, които са уеднаквени в някои страни по отношение на работната заплата са съвсем различни в България. Акцизът е еднакъв, например върху горивата, но доходите на хората са различни и така се натоварва еднакво и бизнесът, и гражданите. „Ако се приеме повишаване на минималната работна заплата у нас и последните печеливши производства ще се изнесат извън страната. Това означава, че инвестиции няма да има и ще ликвидираме бизнеса“, категоричен е Данев. „Много трудно ще се вземе решение за общ механизъм за определяне на ниво на минималната работна заплата“, смята и Димитър Манолов, вицепрезидент на КТ „Подкрепа“. За България няма да произтече нищо, което да може да се приложи. У нас има механизъм за определяне на минимална работна заплата, докато в някои европейски държави няма. В Германия няма правителствен акт, който да определя минималното заплащане, но при общ пакет от мерки за безработицата и там ще трябва да се приеме официален национален стандарт, коментираха от „Подкрепа“. Има разлика между ниво на минималната заплата и минимално гарантиран доход, което е приоритет на ЕС не отсега и касае и системите за социална защита, коментира за в. "Класа" Ася Гонева, изпълнителен секретар на КНСБ.

Европейският парламент препоръча миналата година минималната работна заплата да е половината от нормалната за всяка страна-членка. ЕК все повече под формата на препоръки или под егидата на насоки във финансовата сфера се ангажира със специална стратегия за намаляване на бедността. Феноменът „работещи бедни“ нараства застрашително в ЕС. И предложението на ЕК ще е началото на нов кръг от обсъждания, смятат от КНСБ.

Европейските усилия ще се фокусират върху трайно безработните младежи, самотните родители и сезонно наетите,

които често остават под нивото на бедността. Целта на предложена мярка е да се предотвратява рискът от рязко падане на цената на труда, както и миграцията на работната ръка от бедните към богатите държави. Липсата на единен стандарт за нивото на минималното заплащане се смята за заплаха за европейския пазар на труда. В някои страни като Румъния то е по-малко от една четвърт от средната заплата, докато в Ирландия ножицата между минималната и нормалната заплата не е така голяма. Ще се обсъждат и мерки за насърчаване на потреблението и подобряване на бизнес климата.

✓ Пет министерства са отличници на административната реформа

http://www.klassa.bg/news/Read/article/201401_%D0%9F%D0%B5%D1%82+%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0+%D1%81%D0%B0+%D0%BE%D1%82%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8+%D0%BD%D0%B0+%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0

Пет са министерствата, които са отличници в изпълнението на Плана за оптимизация на държавната администрация 2009-2012г. Това става ясно от отчета на Съвета за административна реформа, който ще бъде гледан днес на заседание на МС и с който в „Класа“ разполага.

Министерствата на здравеопазването, на финансите, на отбраната, на физическото възпитание и спорт и на културата са изпълнили над 80% от мерките. На дъното на класацията е министерството на външните работи, което е успяло да се справи едва с 35 мерки или 51% от общия брой. В документа се вижда обаче, че 21 мерки или 33% са в процес на изпълнение, а 7 или 11% изобщо няма да бъдат изпълнени поради „нецелесъобразност“. Сред мерките, хвърлени в коша са предоставяне на дипломатически разрешения за полети във въздушното пространство и кацане на български летища на чужди въздухоплавателни средства, плаване в териториалните води на Република България и посещения на български пристанища от чужди кораби. Както и намеренията да направят задграничните представителства второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

В отчета се припомня, че мерките в Плана са общо 572 и са разпределени в три направления – оптимизиране на функции, подобряване ефективността и ефикасността на административните структури и премахване и облекчаване на услугите.

„Удовлетворително е, че общото изпълнение е над 70%“, каза пред „Класа“ Лилия Улева, секретар на Съвета по административната реформа. Тя допълни, че в процес на изпълнение са 128 мерки, а 28 изобщо няма да бъдат изпълнени, защото така е преценено от ведомствата след задълбочен анализ.

Съкратените

С най-сериозен брой оптимизации и съкращения се отчита Министерството на здравеопазването (МЗ). Според авторите на Отчета плюс в работата на МЗ е обединяването на Регионалните центрове по здравеопазване и Регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве като по този начин броят на второстепенните разпределители на бюджета е намален с 28. Закрити са Националният медицински координационен център и Центърът „Фонд за трансплантации“. Ведомството се отчита и с намаляване на числеността си с близо 21%.

Сред отличниците е и Министерството на финансите. Оттам се хвалят със закриване на Агенцията за икономически анализи и прогнози, Агенцията за държавни вземания, както и с обединението на Държавната парично-предметна лотария със Спортния тотализатор. Симеон Дянков, който е и отговорникът в правителството за реформата, е съкратил 9% от щата на ведомството. Министерството на отбраната също е успяло да се освободи чрез реструктуриране от 1 085 души. Културното ведомство пък е съкратило 550 души.

Сравнително малко хора са освободени от правосъдното ведомство. Там са намалили числеността си със скромните 2%. МВР отчита съкращения от 9,8%. С най-голям процент съкратени се отчитат от регионалното ведомство – 22,3% и транспортното -18,8%.

Като плюс в документа се отбелязва и новата методика за определяне на размера на таксите. В отчета е записано, че икономическото министерство ще съобрази през тази година всички тарифи за такси. Според експерти това ще облекчи бизнеса и гражданите.

✓ Иван Нейков: Нашият пазар на труда не е подготвен за промените през следващите 20 години

http://www.klassa.bg/news/Read/article/201417_%D0%9D%D0%B0%D1%88%D0%B8%D1%8F%D1%82+%D0%BF%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80+%D0%BD%D0%B0+%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B0+%D0%BD%D0%B5+%D0%B5+%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%B5%D0%BD+%D0%B7%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7+%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%B2%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%82%D0%B5+20+%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8

- Г-н Нейков, какво показват вашите наблюдения върху социалната политика у нас през последните три години?

- Винаги има свръхочаквания към социалната политика и към социалната сфера. Очаквания за повече държава, за повече подкрепа. Онова, което аз бих искал да виждам и което трябва да бъде наваксано през следващите години, е много повече кауза в социалната сфера. Това не се наблюдава в момента.

- Единствено кризата ли е причина за обедняването на българите?

- Това е мантрата, с която се обяснява всичко. Основателно, а някой път и неоснователно. Мисля, че дори да не беше кризата, ние отново щяхме да сме на опашката по стандарт на живот между страните от ЕС. Така, както вървят нещата, вероятно ще изпуснем кризата. Звучи малко абсурдно подобно твърдение, но наистина е така. В условията на криза нациите правят големите усилия, с които успяват да наваксат, успяват да съсредоточат усилия в посоката, където искат да отидат, да станат повече такива, каквито искат да бъдат. За съжаление на нас не ни отърва да признаем, че сме загубили конкурентоспособност като хора, като работна сила. Животът върви много бързо напред. Става все по-ясна

разделителната линия между генерацията над 50 години и хората под 50-годишна възраст. Това е огромно ново предизвикателство пред обществото. Ще можем да го преодолеем само с много квалификация, но нямаме нито времето, нито структурите, за да добием тази нова квалификация по класическите начини и методи. Да се върнем обратно в училище, в университета, стандартните курсове за квалификация и преквалификация. Ние досега похарчихме десетки милиони левове за квалификация и в същото време работодателите казват – хората не знаят това, което на нас ни е необходимо. Това е предизвикателството за следващите десет години пред социалната сфера. Ще съумеем ли да осигурим нови модерни начини за повишаване квалификацията на хората? Това означава, ако искаме наистина да правим политика в тази сфера, да бъде осигурен тотален, дай Боже и безплатен, достъп до интернет за цялото общество. Не е вярно, че старите трябва да ги отпишем и те са безпомощни в сферата на интернет. Не е така, защото тези хора не са аутсайдери. Те имат своето бъдеще и не е толкова сложно и не е толкова трудно да се справят с новите комуникационни технологии. Спомнете си как нашите баби се научиха да работят с автоматичните перални. Не смятам, че е кой знае колко по-сложно да се научат да работят с интернет. Другият голям дефицит, който трябва да бъде покрит, е чрез новите технологии да започнем да обучаваме хората на работните им места. Директно, вътре, там където полагат труда, да бъдат обучавани. Това ще спести много време, много средства и работодателите искат подобен вариант на квалификация. Ако търсим развитие, а това е нормално за държава - член на ЕС, трябва да има голяма социална цел. Тя ни липсва в момента. Мисля си, че такава голяма социална цел може да е идеята България да стане еталон за информирана нация, да станем електронна нация. Малките нации много лесно могат да постигнат подобна цел. Едно е да си 70-милионна нация, друго е, ако си 7-милионна нация. Такова електронно социално пазарно стопанство ще даде отговор на много въпроси. Ще подготви хората и цялата ни среда за промяна към по-добро. Ще станем много по-мобилна нация, отколкото си въобразяваме, че сме. Според мен това е начин, както се казва в старата китайска мъдрост – да научим хората да ловят риба. Това ще бъде една платформа за дясноориентирана социална политика. Това в момента ни е необходимо.

- Наскоро КНСБ откри дискусия за доходната политика. Какви конкретни резултати можем да очакваме от нея?

- Това е вечна дискусия. Тя се води и в най-богатите общества. Винаги има два противоположни интереса. Единият е на работодателите, че плащат повече, отколкото получават като труд. Другата гледна точка е на работника, който смята, че трудът, който полага, не е достатъчно оценен. Тази дискусия ще продължи, но според мен нямаме ориентир в политиката по доходите - да получаващ, да си мотивиран чрез заплатата си да повишаваш своята квалификация. Всъщност ние нямаме механизъм, по който работодателят, освен ако той самият няма добрата воля да оцени по-високата квалификация на своя работник, за всяко надграждане в квалификацията да предоставя по-висока заплата. Това нещо, този много мотивиращ инструмент липсва при нас. Затова на хората им е все едно дали са на гребена на вълната по отношение на квалификацията си, или си поддържат едно средно ниво, след като повишаването на квалификацията не влияе на тяхното възнаграждение.

- А не мислите ли, че работодателите малко спекулират със своите твърдения, че няма достатъчно квалифицирана работна ръка и това е повече оправдание за ниските заплати, които предлагат?

- За много хора, в това число и за много работодатели действа принципът – винаги е по-добре там, където аз не съм. Тоест, винаги моите работници не са точно тези, които ми трябва и е по-добре да ги сменя, да взема някой друг. Това е улица без изход. Ако разчиташ, че ще откраднеш от другия работодател по-висококвалифицирания работник, като му дадеш малко по-висока работна заплата, трябва да си сигурен, че и някой друг ще даде малко повече от теб и ще открадне квалифициран работник от теб. Истинският просперитет на компаниите идва тогава, когато те сами подготвят своите кадри, когато имат своята школа, когато направят така, че работниците им да се гордеят, че работят в тази фирма. Това звучи малко наивно в България при условията на толкова висока безработица, но това е критерият. Дали хората държат на своето предприятие? Това ще стане тогава, когато предприятието държи на своите хора.

- Какво се случва на пазара на труда в България?

Ние сме наистина в някаква безтегловност по отношение на пазара на труда. Безработицата расте. Чакаме туристическия сезон заради временната заетост, която по някакъв начин малко ще намали броя на регистрираните безработни. Заедно с това приемаме, че вече има втора генерация безработни, че децата на първите безработни в България от преди 20 и повече години вече също попадат в групата на безработните. И това е много сериозен проблем. Едновременно с това нашият пазар на труда не е подготвен за промяната, която предстои през следващите 20 години. А именно, все повече от заетите ще бъдат възрастни работници, възрастни заети, в резултат на увеличаването на пенсионната възраст, в резултат и на намаляването на младите генерации. От тази гледна точка голямото предизвикателство ще бъде как работодателите ще подготвят работните места и организацията на работа за спецификата на възрастните работници. Честно казано, там дори и такива елементарни неща, ако щете като размера на обедната почивка, ще трябва да се преразгледат. Ако един работник на 20-30 години за половин час може да хапне два хамбургера и да си почине, за един възрастен работник ще му е нужно спокойно да обядва. Промените ще бъдат много сериозни, като за това ни трябва нови идеи, нови послания в социалната сфера.

- Наблюденията на Балканския институт по труда и социалната политика сочат ли увеличаване на заетостта?

- Мисля, че този ефект ще се появи през лятото заради сезонната заетост, но общо 2012-а няма да е година, в която ще преминем рубликона и ще минем от ръст на безработица към ръст на заетостта. Дай Боже, 2013 година да бъде такава. Настоящата ще бъде тежка година.

- Европейската комисия обяви намерение да поиска въвеждане на минимална работна заплата в държави като Германия, където тя не съществува, и ще поиска увеличение на минималното месечно заплащане в страните, където то е твърде ниско. Какво мислите за това?

- Това е един от отговорите на всички либерални икономисти, които искаха свръхпазар, които искаха премахване на минималната работна заплата, защото тя пречи. Оказва се, че българският инструмент за минимална работна заплата е

нещо, което не само не противоречи на пазара, а обратно. То носи ползи и дори държави с традиции в изграждането на капитализма се насочват към този инструмент. Колкото до нейните размери, разбира се, че всеки иска да взима минималната работна заплата на богатите държави, а не нашата. Тук обаче отново нещо не го правим както трябва. Много често ние казваме – малка е минималната работна заплата, защото тя не ни стига, за да живеем що-годе нормално. Грешката е точно тук. Би трябвало минималната работна заплата, а и не само тя, да е свързана със знанията и уменията на работника. Да е свързана с квалификацията му, да е свързана с онова, което той успява да създаде като производителност, и тогава хората получават мотивация и удовлетворение. Ако действат на принципа, трябва да ми плащаш повече, защото тези пари не ми стигат, от другата страна, от страна на работодателя, ще срещаме тотална съпротива срещу подобна теза. Политиката по доходите иска нова дреха.

- Според вас българите преглътнаха ли началото на пенсионната реформа, която предвижда поетапно повишаване на възрастта за пенсиониране?

- Няма нормален човек, който да се зарадва, че му вдигаш пенсионната възраст. От тази гледна точка винаги обществото ще бъде против подобни стъпки. Особено ако на отделния човек му е останало малко повече време до пенсия. По друг начин изглежда настроението при хората, за които пенсията вече е пред очите им. Останали са им една-две години. Там се вижда тотална промяна на настроението, защото хората разбират, че винаги е по-добре със заплата, отколкото с пенсия. Трябва да се отчитат интересите на различните слоеве на обществото, а не въобще да отчитаме, че всички имат едно отношение към пенсионната възраст. Не е така. С времето българинът ще трябва да докаже нещо изключително важно – пенсионерите и хората в предпенсионна възраст не са аутсайдири. Това не са хора, чиято единствена задача е да седят пред блока си и да заведат внуците до детската градина. Обратно тази генерация възрастни хора, която се задава, ще бъде най-активната и най-енергичната в цялата ни история. Хората, които сега са на 55, 57, 60 години са много по-дейни, отколкото техните родители или техните баби и дядовци и това ще означава голям шанс за България, за обществото и за икономиката ни.

- Очакват ли повишаването на възрастта за пенсиониране да доведе до ръст на пенсиите?

- При всички положения има директна връзка между продължителността на работата и размера на пенсията. Една от общоприетите универсални формули е, че времето, прекарано в труд, трябва да е два пъти по-голямо от времето за получаване на пенсия. При такава математическа зависимост обществата имат възможност да осигуряват по-приемливи пенсии.

- Ефектът от пенсионната реформа в България ще се усети след 30 години. Ще могат ли тогава пенсионерите да живеят прилично единствено от пенсиите си?

- След 30 години хората ще живеят наистина прилично, но не само от пенсиите си, а и от много други доходи. Ние ще се научим да получаваме доходи не само от пенсиите си. За това просто ни трябва време, но искрено се надявам и стискам палци този срок да е много по-малък.

- Тези дни вицепремиерът Симеон Дянков обяви индексирание на парите за възрастните през следващата година. Доколко е реално това да се случи?

- Влизаме в годината на предизборните обещания, на по-модерен вариант на приказката „ще ви направя училище, ама ние нямаме деца, ще ви направя и деца“.

✓ Гаранционният фонд ще отпуща парите за селските райони

http://www.klassa.bg/news/Read/article/201407_%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82+%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4+%D1%89%D0%B5+%D0%BE%D1%82%D0%BF%D1%83%D1%88%D0%B8+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+%D1%81%D0%B5%D0%BB%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D0%B8

Абсолютно всичко по гаранционния фонд е готово, той е изграден и структуриран, само се изчаква да се получи решението на Европейската комисия, заяви изпълнителният директор на Държавен фонд "Земеделие" Румен Порожанов, цитиран от БТА. Очакванията му са до края на април фондът да заработи. Заместник-министърът на земеделието и храните

Светлана Боянова обясни по този повод, че България е внесла нотификация за гаранционния фонд още миналата година и чакаме по нея да се произнесе ЕК.

За всяко поискване на допълнителна информация от страна на ЕК срокът спира да тече, поясни тя. В момента страната ни подготвя такава информация, която ще бъде своевременно подадена, така че очакванията ни са до края на този месец или най-късно началото на следващия да има решение на ЕК. Според Боянова вече е установен кой е най-големият проблем на Програмата за развитие на селските райони и на бенефициентите. Става дума за това, че хората нямат достъп до кредитите. Нашата голяма амбиция е не просто да прехвърлим едни пари в гаранционния фонд, където те да си стоят, а да се използват за банкови гаранции, така че производителите да могат да теглят кредити, имайки държавата зад себе си, твърди Боянова. На въпроса надява ли се фондът да отпуща ПРСР, тя посочи, че това е основната му цел.

Селският туризъм и фотоволтаиците са най-привлекателни

Според Румен Порожанов сега един производител дори да се яви с договор за субсидия за банките това не е достатъчно. Той трябва да представи пълни обезпечения, за да може да си осигури финансирането на цялостния проект, обясни шефът на фонд "Земеделие". За съжаление много малко бенефициенти могат да ползват аванс, защото банката под аванс разбира депозит на същата сметка, на същата фирма в банката. Малко са бенефициентите, които със сериозен потенциал могат да заложат съвсем други активи, коментира Порожанов. Гаранционният фонд ще може да гарантира до 80 % от обезпеченията, които бенефициентът трябва да предостави пред конкретната банка, която ще му осигури финансирането, обясни Порожанов. Едно от нещата, които винаги са работили с търговските банки, е рефинансирането по проекти на ПРСР, което с намесата на фонда успя да се фиксира на 7 % лихва.

Шефът на ДФ „Земеделие“ все още не знае кои точно банки ще влязат в гаранционния фонд, защото това не може да стане, преди да излезе нотификацията. По програмата за развитие на селските райони най-много средства се усвояват за земеделска техника, млад фермер, частната мярка за селски туризъм и фотоволтаици. Проблемът и слабо усвояване на ос 2 "Подобряване на околната среда и селската природа" е липсата на достатъчно бенефициенти, каза тя. При предвидени 40 000 заявки по агроекологичните мерки във фонда са постъпили едва 2000. Затова въпросът е как този брой да се увеличи. Според заместник-министър Боянова и ръководството на фонд "Земеделие" на първо място това да се случи е подобряване на информираността, както и разрешаване на въпроса с допустимите площи. На трето - да се реши проблемът с петгодишното ползването на земята за агроекологични култури. Последното е основна причина бенефициентите да се въздържат от тази мярка. Като цяло обаче, за да тръгне програмата, основна роля ще изиграе гаранционният фонд. До момента Разплащателна агенция към фонд "Земеделие" е усвоила 2,5 млрд. евро, от които над 1,5 млрд. са по Европейския гаранционен фонд, посочи Румен Порожанов.

Договорени са 1,369 млрд. лв.

Той информира още, че към 31 декември 2011 г. по Програмата за развитие на селските райони бюджетът е 2,6 млрд. лв. Договорените средства към края на годината са 1,369 млрд. лв., усвоените средства са 1,19 млрд. В това усвояване се съдържат 837 млн. лв. изплатени средства, в тях се намира и нашата заявка, която сме направили пред ЕК, свързана с плащанията за 4-то тримесечие на изминалата година. В това тримесечие имаме два компонента - единият, платените средства по проектите, които са около 113

млн. евро, и капитализацията, която беше извършена в края на миналата година по гаранционния фонд - в размер на 250,828 млн. евро, която сме заявили за възстановяване, обясни Порожанов. Очаква се бюджетът на гаранционния фонд да бъде в размер на до 245 млн. евро, като над 80 % от средствата ще бъдат обезпечени от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Фондът ще предоставя гаранции в размер на до 50 процента към търговските банки за исканите кредити от страна на земеделските производители.

Българското предложение

Предложението за създаването на гаранционната схема бе внесено официално в Европейската комисия от министъра на земеделието и храните Мирослав Найденов през ноември миналата година. Найденов проведе разговори на най-високо ниво с представители на Европейската комисия, включително с еврокомисаря по земеделие и рибарство Дачиан Чолош. Мотивите в предложението са - прилагането на гаранционните схеми ще улесни достъпа до финансиране на бенефициенти по Програмата за развитие на селските райони, подпомагане на конкурентоспособността на земеделския и горския сектор, ускоряване реализирането на инвестиции, които се съфинансират със средства от ПРСР. Ще бъдат подпомагани малки и средни предприятия, които са бенефициенти по най-атраktivните мерки - 121 "Модернизирани земеделски стопанства", 122 "Подобряване на икономическата стойност на горите", 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и 214 "Агроекологични плащания".

Вестник Капитал дейли

✓ МВФ: По-мека рецесия в Европа, но рисковете остават

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/04/17/1809589_mvf_po-meke_recesia_v_evropa_no_riskovete_ostavat/

Най-сериозните притеснения за глобалната икономика през тази година ще идват от Европа. Това мнение на Международния валутен фонд изрази във вторник главният икономист на институцията Оливие Бланшар, който представи традиционния пролетен обзор на световната икономика. В него единственият икономически блок, за който се очаква рецесия, е еврозоната.

"Перспективите за световната икономика отново бавно се подобряват, но се очаква ръстът да бъде слаб, особено в Европа, както и безработицата в много от развитите страни да остане висока", се казва в обзора на МВФ.

Въпреки че прогнозата за еврозоната е леко подобрена в сравнение с януари, институцията все още предвижда рецесия. Според фонда икономиката на 17-те страни, използващи еврото, ще се свие с 0.3%, което е по-малко от прогнозираните през януари 0.5% и съвпада с очакванията на Европейската комисия.

През втората половина на годината повечето страни в еврозоната могат да се върнат към растеж с изключение на Испания, Италия, Гърция и Португалия, където възстановяването ще започне през 2013 г. В същото време САЩ, Китай и южноамериканските икономики ще запазят растежа си.

"В Италия има ново правителство, еврозоната прие фискален пакт, Европейската централна банка инжектира ликвидност и това успокои нещата, но във всеки момент те може да се влошат отново. Базовата ни прогноза (за световната икономика - бел. авт.) е за нисък растеж, но при изключително актуални рискове за влошаване", заяви Бланшар.

Забавен ръст в световен мащаб

Според МВФ световната икономика ще нарасне с 3.5% до края на годината и с 4.1% през 2013 г. През януари фондът предвиждаше 3.3% ръст през тази година и 4% през следващата. По-сериозно подобрение се очаква в най-голямата икономика в света - САЩ, където прогнозите за ръста са повишени от 1.2% на 2.1% за 2012 г. и от 2.2% на 2.4% за 2013 г. Спадът на търсенето в основните външни пазари ще се отрази на азиатските икономики, но потенциалът за развитие на вътрешното търсене в Китай и капацитетът на азиатските банки за намеса ще омекотят падането, отбелязват от МВФ. Като цяло икономическият ръст в Азия ще достигне 6%, като Китай се очаква да се забави до 8.2%, а Индия - до 6.9%. Японската икономика ще се възстанови с 2% след природните бедствия от миналата година.

Предизвикателствата пред Европа

Бланшар поясни, че задачите за решаване пред Европа ще са изключително трудни, защото овладяването на

бюджетните дефицити е невъзможно в краткосрочен план и заплашва да убие потреблението. Затова той призова да се търсят решения, които ще осигурят фискална консолидация в дългосрочен план, но без да се засяга потреблението. Нововъзникващите пазари са заплашени от свиване на търсенето в еврозоната и потискане на износа. Това е и основната причина фондът да коригира прогнозите си за България и източноевропейския регион. Според МВФ в развиващите се страни в Централна и Източна Европа икономическият ръст ще се ограничи до 1.9% през 2012 г. и 2.9% през 2013 г.

✓ **Неплатените данъци и осигуровки са се увеличили с 550 млн. лв.**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/04/17/1809489_neplatenite_danuci_i_osigurovki_sa_se_uvelichilis_550/

Заради намалелите обороти на фирмите, свитото потребление и нарастващата безработица просрочените задължения по данъци и осигуровки само през миналата година са се увеличили с 550 млн. лв. Заедно с натрупаните и прехвърлени от предходни години задължения в даvnост обемът им расте общо с 2.4 млрд. лв. за една година и те вече са общо 16.8 млрд. лв. Това става ясно от отчета на Националната агенция за приходите за миналата година. По-голямата част от тези натрупани задължения са от началото на 90-те години, даvnостта на повечето е изтекла, но данъчните нямат право да ги отпишат, въпреки че са несъбираеми. През миналата година НАП е успяла да събере 2.826 млрд. лв. просрочени вземания, което е с 12% (или близо 300 млн. лв.) повече в сравнение с 2010 г.

Евтин кредит

В същото време обаче приходната агенция продължава да не възстановява в срок ДДС. Невъзстановеният данък добавен стойност (ДДС) на фирмите в края на март е 340 млн. лв. Това казаха за "Капитал Daily" от Националната агенция за приходите. Според икономисти обаче сумата е значително по-голяма от официалните данни на НАП. От отчета на приходната агенция миналата година става ясно, че данъчните са възстановили ударно в края на годината 150.7 млн. лв. В същото време обаче декларираният за възстановяване от износители ДДС е 3.56 млрд. лв. към края на 2011 г. Той е с близо 660 млн. лв. повече, или 22.7% в сравнение с предходната година. Бизнесът непрекъснато алармира, че това е един начин да се финансира държавата безлихвено. Отдавна работодателските организации настояват да се създаде златен регистър на изрядните данъкоплатци и в замяна да получат по-бързо възстановяване на ДДС. Засега обаче предложенията им остават нечути от правителството.

Не по план

В годишния отчет на НАП няма изненади по отношение на приходите - държавата е събрала с 12.1% по-малко приходи от корпоративен данък спрямо заложенния план, 4.8% по-малко са и постъпленията от ДДС, а при социалните осигуровки неизпълнението е 7.5%. Основната причина за по-ниската събираемост според приходната агенция е забавянето на икономиката на България, заради което бизнесът изпитва финансови затруднения и затова все повече отлага плащания към бюджета. Ако тази година се сбъднат прогнозите, че растежът ще е слаб (засега всички данни го потвърждават), това ще е сигнал, че приходите на правителството ще намаляват, а плащането на данъци и осигуровки ще продължи да се отлага.

Вестник 24 часа

✓ **Пенсиите - както им хрумне на политиците**

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1331491>

Често казваме, че в сегашната пенсионна система в страната *пенсионерите*, а и данъкоплатците са заложници на политически хрумвания и настроения. Последното доказателство за това дойде малко преди празниците, когато министърът на финансите обяви, че през 2013 г. има не една, а две възможности за увеличаване на пенсиите.

Не става ясно какви са тези възможности, като се има предвид, че бюджетът на фонд "Пенсии" е с дефицит, който с всяка изминала година се увеличава. Не стигат парите за сегашните пенсии, а какво остава за увеличаването им?

Напоследък обаче се забелязва, че министърът "изкривява" истината. Дали съзнателно, или от незнание, е друг въпрос.

Според него в закон е записано, че всяка година пенсиите се индексират с т.нар. швейцарско правило. Има два проблема с това твърдение. Първият е, че законите се променят. За периода 2010-2012 г. беше гласувана преходна разпоредба, според която Кодексът за социално осигуряване (КСО) няма да се прилага в частта за индексирание на пенсиите за съответната година. С други думи, каквото и да пише в един закон, то може да бъде пренебрегнато. Това е и една от причините пенсионерите да са силно зависими от политическите настроения.

Вторият проблем, е че с промени от декември 2011 г. КСО беше изменен в частта за индексирание на пенсиите и чл. 100 от кодекса вече гласи следното: "Пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, се осъвременяват ежегодно от 1 юли с решение на Надзорния съвет на Националния осигурителен институт с процент, равен на индекса на потребителските цени през предходната календарна година." Т.е. закононото индексирание, за което финансовият министър говори, не се предвижда да се изпълни съгласно т.нар. швейцарско правило, а зависи единствено от инфлацията за предходната година. Това е и втората причина, поради която пенсионерите са зависими - законите може да бъдат променени в техен ущърб.

С две думи, управляващите увеличават пенсиите когато и както си поискат.

Самото швейцарско правило, още известно като "смесена индексация", предполага получаваните пенсии да се осъвременяват всяка година с процент, който взема предвид промени в работната заплата и инфлацията. Изглежда доста по-различно от това, за което министърът на финансите говори, а именно индексация с инфлацията и продуктивността на труда.

Швейцарският подход изглежда разумен, но както всяко нещо, важно е как се прилага. Ако за индексация се използва инфлацията от предходната година, това създава условия за инфлационна инерция. Т.е. върху инфлацията от

следващата година оказва влияние инфлацията от предходната година. Можем да илюстрираме проблема със следния пример: да предположим хипотетично, че през тази година всичко ще бъде както е било през изминалата година. Това би означавало същите цени, или 0% инфлация. Ако индексираме пенсиите с инфлацията от предходната година, това ще доведе до повече търсене в икономиката, а оттам - до по-висока инфлация. С две думи, подобни действия създават инфлация.

Ако се върнем към реалния свят, инфлацията зависи от редица фактори, като например парична и фискална политика, международни цени на стоки и услуги, развитие на икономиката и т.н. Индексването на пенсии с инфлацията от предходната година реално създава от въздуха още един фактор, който влияе на потребителските цени. За да се избегне този риск, но същевременно да се запази покупателната способност на пенсиите, за индексацията може да се използва очакваната инфлация за настоящата година. Такава прогноза присъства в закона за бюджета за всяка година.

Другата опасност е осъвременяването на пенсиите с промените в заплатите. В България съществуват минимални и максимални осигурителни прагове, от които зависят и постъпленията в пенсионната система. Т.е. по-разумно би било да се използва не промяната в brutната заплата, а само тази в осигурителния доход. В противен случай сме изправени пред риск да увеличим пенсиите с повече, отколкото можем да си позволим. Ако погледнем само осигурителния доход, използването му като критерий за индексация ни изправя пред нови два проблема.

Първият е, че всяка година административно се увеличават минималните осигурителни прагове, а заедно с тях расте и средният осигурителен доход. С други думи по административен път, а не естествено, всяка година се залага увеличаване на средните заплати, което не е съобразено с възможностите на частния сектор и икономиката. Това ни отвежда до втория проблем. Ако новите заплати не са по силите на един работодател, той ще се освободи от част от работниците си, най-често по-ниско квалифицираните и съответно по-ниско платените. Това освобождаване на работници с по-ниски заплати автоматично увеличава средния осигурителен доход. Нещо повече - заради освобождаване на работници с ниски заплати, средната заплата може да отчита растеж, въпреки че заплатите като обем плащания намаляват.

Именно такава явление се наблюдаваше през 2011 г., когато средната заплата за 12-те месеца на годината се увеличава номинално с 8,7% в сравнение със същия период на предходната година, а компенсациите на наетите лица в икономиката намаляват номинално с близо 4%.

В предходни години подобни подробности не бяха взети под внимание и станахме свидетели на щедри управленски обещания, а в последствие - и на сериозни увеличения на пенсиите, независимо че пенсионната система не можеше да си го позволи. Точно такава разминаване между възможности и обещания наблюдаваме последните 10 г., което е и една от основните причини за постоянно разрастващия дефицит на фонд "Пенсии". Той се покрива с пари от данъци. Затова всички граждани също са заложници на политическите решения относно пенсиите. Всяко необмислено увеличение на разходите за пенсии, което не е обезпечено с нужния ресурс източва бюджетни средства с друго предназначение.

Това предназначение може да бъде предоставяне на по-добри услуги като обществено здравеопазване, образование, инфраструктура или, ако е необходимо - постигане на бюджетни излишъци, които да възстановят изхарчените фискални резерви.

А може би най-добре би било, ако държавата просто остави този ресурс в ръцете на фирмите и гражданите, като намали някои налози.

Пенсионният модел в България е разходопокривен, т.е. сегашните работещи със своите осигуровки и данъци плащат пенсиите на сегашните пенсионери. При тази система всяко увеличение на разходите трябва да е обезпечено с нужните приходи, защото в противен случай се появява или се разраства вече съществуващият дефицит в системата.

Затова всяка индексация на пенсии трябва да бъде много добре премисляна. С цел да се запази покупателната способност на пенсиите, индексацията трябва да включва инфлационен елемент, но той трябва да гледа в бъдещето. Т.е. пенсиите да се индексират с очакваната инфлация за предстоящата година.

Ако трябва да има осъвременяване и въз основа на доходите в страната, то трябва да се избере добър индикатор, а както вече стана ясно, средният осигурителен доход има ограничена полезност. В противен случай рискуваме да раздадем повече пенсии, отколкото можем да си позволим.